

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Victor Boico,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Nazare Alexandr XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 21.07.2020-01.03.2021;

instanța de apel: 08.04.2021 – 22.06.2021;

instanța de recurs ordinar: 02.08.2021 – 03.11.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 01 martie 2021, Nazare Alexandr a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și în temeiul acestei Legi, prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 18 februarie 2020, lui Nazare Alexandr i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu luarea sub strajă din sala de ședință.

S-a dispus încasarea de la Nazare Alexandr în beneficiul statului cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 320 lei.

Din materialele cauzei s-a constatat că, părții vătămate Cucuetu Alexandru i-a fost efectuat un transfer de bani în mărime de 20 000 lei, fapt ce se adeverește prin bonul de plată N. 0056 din 23.10.2020.

S-a considerat că suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu material în asemenea circumstanțe este una argumentată, justificată și rezonabilă.

S-a dispus că, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 lei să fie admise.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficul părții vătămate suma de 10 000 lei ceea ce constituie prejudiciul moral.

În rest acțiunea civilă s-a respins ca fiind una excesivă și nerezonabilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constat că Nazare Alexandr la 30 aprilie 2020, aproximativ la ora 19:30, aflându-se în or. Donușeni, XXXXX, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, în rezultatul unui conflict cu cet. Cucuetu Alexandr, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu un cuțit în regiunea abdomenului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202017D0012 din 04.05.2020, plagă înjunghiată penetrantă a abdomenului cu lezarea ficatului și a colonului ascendent al intestinului care a fost cauzată prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăios ascuțit și se califică la vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Pe baza stării de fapt, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului Nazare Alexandr întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață*.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Nazare Alexandr, și de către partea vătămată Cucuetu Alexandru.

3.1. Avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Nazare Alexandr a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare pe jumătate din termenul stabilit de 2 ani și 3 luni.

În susținerea celor solicitate, apărarea a menționat că instanța neargumentat a aplicat cea mai aspră pedeapsă și nu a luat în considerație personalitatea inculpatului, care are doi copii minori, nu se află la evidența la medicul narcolog și psihiatru, are vârstă tânără, a recunoscut vina în cele imputate precum și a restituit prejudiciului cauzat.

Cu referire la pretențiile morale înaintate de partea vătămată Cucuetu Alexandru, consideră că ultimul nu a putut motiva care suferințe psihice au fost aduse de inculpat pentru a fi argumentată suma solicitată. La fel, și suma pretinsă ca prejudiciu material nu a fost motivată prin probe, însă inculpatul benevol a achitat suma de 20 000 lei care conține în sine suma prejudiciului material și moral.

3.2. Partea vătămată Cucuetu Alexandru a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Nazare Alexandr să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, în conformitate cu art. 151 alin. (1) Cod penal și admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea sumei de 50 000 lei, inclusiv 5 000 lei - prejudiciu material, 40 000 lei - prejudiciu moral, 5 000 lei - asistență juridică.

În motivarea cererii, partea vătămată a indicat că acțiunile inculpatului Nazare Alexandru urmau a fi calificate în baza art. 27, 145 și art. 287 alin. (3) Cod penal, dar nu în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, a susținut că instanța a stabilit în privința inculpatului o pedeapsă prea blândă, care nu corespunde faptei săvârșite și personalității inculpatului.

Mai mult, a menționat că și cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa inculpatului ar fi în limitele de nu mai puțin de 5 ani și 8 luni, dar nu în mărime de 3 ani și 4 luni.

Totodată, apelantul a remarcat că în dispozitivul sentinței nu s-a dispus încasarea sumei de 5 000 lei, 5 000 lei și 10 000 lei, dat se spune că sumele sunt întemeiate și rezonabile.

La fel, partea vătămată a subliniat că urma a fi încasată nu doar suma de 320 lei, dar și prejudiciul pricinuit statului, în legătură cu tratarea părții vătămate în staționar, și achitățile făcute de CNAS, în sumele prezentate judecății, care i-au fost achitate din vina inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2021, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Nazare Alexandr și admis apelul părții vătămate Cucuetu Alexandru, din alte motive decât cele invocate, casată sentința în cauză, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

„Nazare Alexandr XXXXX recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (1) Cod penal, i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei stabilite și a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 18.02.2020, în privința lui Nazare Alexandr XXXXX se stabilește pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei se calculează din 22.06.2021, cu includerea în acest termen a perioadei 01.03.2021-22.06.2021.

Acțiunea civilă înaintată de Cucuetu Alexandr se admite.

Se încasează din contul lui Nazare Alexandr în beneficiul lui Cucuetu Alexandr suma de 315,50 (trei sute cincisprezece, 50) lei, cu titlu de prejudiciu material suportat pentru asistență medicală.

Se încasează din contul lui Nazare Alexandr în beneficiul lui Cucuetu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Se încasează din contul lui Nazare Alexandr în beneficiul lui Cucuetu Alexandr suma de 40 000 (patruzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, din care 20 000 (douăzeci mii) lei fiind executate”.

4.1 În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin. (3) a normei indicate de către inculpatul Nazare Alexandr prin cererea depusă personal până la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Prin încheiere, instanța de fond a admis cererea inculpatului pe motiv că din probele administrate, rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că infracțiunea incriminată inculpatului Nazare Alexandr, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se încadrează în categoria infracțiunilor grave, prin infracțiunea săvârșită, inculpatul a atentat la relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei, cauzându-i lui Cucuetu Alexandru vătămări intenționate grave a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Cu referire la personalitatea inculpatului Nazare Alexandr, instanța de apel a reținut că existența circumstanțelor atenuante - căința sinceră a inculpatului, care a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, acceptând examinarea cauzei penale în corespundere cu procedura stabilită de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a reținut că Nazare Alexandr nu este la prima încălcare a legii penale, anterior fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 18.02.2020, pentru săvârșirea unei infracțiuni similare incriminate de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa închisorii pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu instituirea în temeiul art. 90 Cod penal a unei perioade de probațiune de 1 an. Respectiv la data comiterii infracțiunii pentru care a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 01.03.2021, Nazare Alexandr avea antecedente penale nestinse, aflându-se în perioada de probațiune.

De asemenea, s-a constatat că, anterior Nazare Alexandr a fost condamnat și pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, prin sentința Judecătorei Edineț (sediul Dondușeni) din 23.08.2013.

Astfel, instanța de apel a subliniat că la data comiterii infracțiunii Nazare Alexandr avea antecedent penal nestins, or, a săvârșit infracțiunea în perioada termenului de probă instituit prin sentința Judecătorei Edineț (sediul Glodeni) din 18.02.2020.

În contextul celor reținute, instanța de apel a conchis că termenul pedepsei cu închisoare aplicat în privința lui Nazare Alexandr de către instanța de fond este unul insuficient în raport cu cumulul circumstanțelor ce vizează gravitatea faptei săvârșite și personalitatea făptuitorului. Or, fiind anterior condamnat la pedeapsă privativă de libertate, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, inculpatul Nazare Alexandr nu și-a făcut concluziile necesare pentru a adopta o conduită socială obedientă, prielnică conviețuirii normale, nu a pășit pe calea corijării, demonstrând din nou un comportament periculos. Or, scopul pedepsei penale este orientat spre restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cit și a altor persoane. Pedeapsa se aplică infractorului pentru ca, pe această cale, să se obțină abandonarea oricărei intenții de a comite o infracțiune și, în cele din urmă reeducarea lui în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

În aceste circumstanțe, instanța de apel stabilit în privința inculpatului pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, ținând cont și de reducerile limitelor pedepsei în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei stabilite și a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Edineț (sediul Dondușeni) din 18.02.2020, instanța de apel a aplicat în privința lui Nazare Alexandr pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la alegațiile avocatului Socolov Lucreția în numele inculpatului precum că pedeapsa este una prea aspră, instanța de apel a respins-o ca nefondată, or, este inoportun de a aplica prevederile art. 90¹ Cod penal, întrucât la liberarea persoanei pentru executarea părții de pedeapsă suspendată, pentru a spori eficacitatea acestei măsuri pentru corijarea celui condamnat, instanța de judecată poate institui obligațiile prevăzute la art. 90 alin. (6) Cod penal. Însă, după cum s-a constatat, anterior Nazare Alexandr a neglijat atare obligațiuni, ceea ce denotă atitudinea

sfidătoare a persoanei față de tentativele statului de a-l supune corijării într-un mod mai blând.

Respectiv, dacă o pedeapsă nu-și atinge scopul urmărit, la încălcarea repetată a legii penale persoana vinovată are să suporte o sarcină coercitivă mai dură pentru a conștientiza gravitatea și periculozitatea faptelor infracționale, de a păși pe calea corijării, cât și pentru a preveni comiterea unor noi infracțiuni și de a restabili echitatea socială.

Cu referire la argumentul părții vătămate invocat în cererea de apel, prin care se solicită condamnarea lui Nazare Alexandr în baza art. 27, 145 Cod penal și în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, instanța de apel le respinge ca nefondate și neîntemeiate. Or, împotriva sentinței pronunțate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei. În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În raport cu sentința atacată, instanța de apel a conchis că la soluționarea acțiunii civile prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor legale, or, poziția instanței de fond indicată în dispozitivul sentinței privind acțiunea civilă este neclară, creând dificultăți de a percepe dacă s-a dispus încasarea de la Nazare Alexandr în beneficiul lui Cucuetu Alexandru sumele menționate.

Astfel, instanța de apel a conchis că din materialele cauzei se constată că la 28 septembrie 2020 Cucuetu Alexandru recunoscut în calitate de parte civilă prin ordonanța din 06.05.2020, a depus acțiunea civilă în formă scrisă. Potrivit acesteia, a solicitat încasarea din contul lui Nazare Alexandr suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu material; 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată; 40 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Materialele cauzei denotă că la 23.10.2020 Nazare Alexnadr a efectuat un transfer bănesc în mărime de 20 000 lei în beneficiul lui Cucuetu Alexandru. Faptul dat este confirmat prin cererea de transfer bănesc și bon de plată (f.d.182, Vol.1). La dosar se atestă copiile bonurilor fiscale (f.d.147, Vol.1) care confirmă procurarea produselor farmaceutice în sumă totală de 315,50 lei. Potrivit bonului de plată seria YL nr.356519 din 14.09.2020 (f.d.171, Vol.1), serviciile de asistentă juridică achitate de Cucuetu Alexandru au fost în mărime de 5 000 lei.

Conform prevederilor art. 219 alin. (3) Cod de procedură penală, prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se

exprimă în cheltuieli pentru: 1) *tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia*; 2) *înmormântarea părții vătămate*; 3) *plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor*; 4) *executarea contractului de depozit al bunurilor*.

Raportând norma legală condițiilor prezentei spețe, instanța de apel a conchis de a pune în sarcina inculpatului Nazare Alexandr compensarea prejudiciului material constituit din cheltuielile suportate pentru asistență medicală de către Cucuetu Alexandru în mărime de 315,50 lei, cât și cheltuielile suportate de către partea vătămată pentru asistenta juridică în cuantum de 5 000 lei.

Conform prevederilor art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Conform prevederilor art. 220 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, (1) *Acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod*. (2) *Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări*.

Conform prevederilor art. 2037 Cod civil, (1) *Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate*. (2) *Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate*.

Existența daunei morale pricinuite lui Cucuetu Alexandru prin infracțiunea săvârșită de Nazare Alexandr este dovedită de existența prejudiciului adus sănătății. Or, durerea și suferința fizică a celui pățimit sunt elementele nemijlocite care atestă existența unui prejudiciului moral. Durerea suportată de Cucuetu Alexandru în urma înjunghierii acestuia de către Nazare Alexandr, perioada de tratament în cursul căreia cel pățimit este limitat în posibilitățile de care dispune o persoană sănătoasă, reducerea capacității de muncă, sunt apreciate ca daune morale a căror compensare se pune în sarcina celui vinovat. Nu în ultimul rând, victimele violenței sunt puse în situația de a rămâne cu sechele psiho-emoționale negative, care trezesc în conștiința acestora amintiri neplăcute.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.202017D0012 din 04.05.2020, plaga înjunghiată penetrantă a abdomenului cu lezarea ficatului și a colonului ascendent al intestinului care a fost cauzată prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăios ascuțit se califică la vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Astfel, instanța de apel ținând cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate victimei, de gradul de vinovăție al făptuitorului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacția părții vătămate Cucuetu Alexandru, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, a ajuns la concluzia că suma de 40 000 lei este o despăgubire echitabilă și proporțională daunei morale cauzate Cucuetu Alexandru prin fapta inculpatului Nazare Alexandr.

În situația în care Nazare Alexandr a efectuat un transfer bănesc către Cucuetu Alexandru, în mărime de 20 000 lei, cu titlu de recuperare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, instanța de apel a dedus că suma de 20 000 lei ca fiind executate din contul prejudiciului moral evaluat în mărime de 40 000 lei.

Totodată, instanța de apel a admis apelul și din alte motive decât cele invocate, constatând aplicarea eronată a prevederilor art. 72 Cod penal, stabilind categoria penitenciarului de tip închis, în care urmează să execute pedeapsa cu închisoare inculpatul Nazare Alexandr, or, infracțiunea incriminată inculpatului Nazare Alexandr, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se încadrează în categoria infracțiunilor grave. Iar, conform prevederilor art. 72 alin. (3) Cod penal, *În penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție.*

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Socolov Lucreția în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală solicită casarea totală a deciziei și menținerea sentinței pronunțată de prima instanță.

În susținerea celor solicitate, apărarea indică că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea admiterii acțiunii civile, și anume, cuantumul prejudiciului moral.

Totodată, recurenta nu este de acord cu decizia în partea stabilirii pedepsei penale pe care o consideră prea aspră, mai mult, instanța de apel la aplicarea pedepsei penale nu a luat în calcul prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Subsecvent, avocata invocă că instanța de apel nu și-a motivat decizia în partea respingerii apelului declarat și unilateral se pronunță doar în favoarea părții vătămate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință,

Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că potrivit textului recursului declarat, avocata Socolov Lucreția în numele inculpatei invocă drept temeiuri pct. 6) și pct. 10) al alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la pronunțarea deciziei din 22 iunie 2021.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel, ajungând la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată parțial în partea încasării prejudiciului moral, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit de prima instanță.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea celor expuse de către instanța de apel în decizie nu au fost găsite de către instanța de recurs.

Astfel, cu referire la alegațiile avocatei Socolov Lucreția se constată că, în esență, aceasta nu este de acord cu faptul că instanța de apel a admis solicitarea părții vătămate privind încasarea sumei de 40 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, din care inculpatul a oferit suma 20 000 lei părții vătămate.

În același timp, instanța de recurs constată că, partea apărării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele inferioare, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, respectiv în această parte instanța de recurs.

Respectiv, având în vedere esența încălcării invocate de către apărătorul inculpatului, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte, care constituie componentă de infracțiune, este în drept să ceară, în condițiile legii procesual-penale, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune. Exercițarea acțiunii civile depinde de voința părții vătămate, care consideră că a suferit un prejudiciu în urma infracțiunii comise de inculpat.

Art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

În cazul în care partea vătămată a fost recunoscută ca parte civilă și a înaintat acțiunea civilă, aceasta este soluționată de instanță în ordinea prevăzută de art. 225 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal se raliază constatările din decizia instanței de apel și susține că corect instanța, având la bază prevederile din art. 219 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, a menționat că persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală, precum și repararea prejudiciului moral.

Totodată, este important de a specifica că soluția adoptată în partea prejudiciului produs prin infracțiune este motivată, și în acest sens Colegiul penal mai menționează că potrivit art. 1398 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul ilicit cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În acțiunea civilă, partea vătămată a menționat expres că în urma acțiunilor infracționale săvârșite de către inculpat a avut de suportat și un prejudiciu de natură morală, iar estimarea acestui prejudiciu este 40 000 lei.

Astfel, instanța de apel la estimarea cuantumului prejudiciului moral a ținut cont de prejudiciile cauzate personalității afective, categoria în care intră suferințele psihice, care s-au manifestat prin stare de stres și frustrare.

Astfel, Colegiul penal susține că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că, prejudiciul moral în sumă de 40 000 lei, solicitat de către partea vătămată este echitabilă și în corespundere cu legislația națională și europeană.

De asemenea, instanța de recurs ordinar remarcă că, aprecierea prejudiciului moral se face de către instanța de judecată care ia în calcul criteriile specificate în prevederile art. 1423 Cod civil și se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității.

Colegiul penal reamintește că, sarcina probării prejudiciului moral *nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz*, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.

Reieșind din cele consemnate mai sus, se conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent, hotărârea contestată fiind bazată pe motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă.

Cu referire la pedeapsa aplicată pe care recurenta o consideră prea aspră instanța de recurs conchide că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, este prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal și se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani..

Conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 12 ani inclusiv. Astfel, instanța de recurs remarcă că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor în latura pedepsei penale, invocate în apel.

Colegiul penal menționează că legiuitorul nu concretizează din care limite urmează a fi redusă pedeapsa – din limita maximă ori cea minimă prevăzută în sancțiune. Așadar analizând sintagma „*limitelor de pedeapsă prevăzută de lege*” deducem că legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului, astfel noile limite în speța dată sunt de 3 ani și 2 luni și 6 ani și 8 luni. În continuare instanța de recurs susține că instanța de apel corect i-a stabilit inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani care corespunde tuturor circumstanțelor cauzei și prevederilor legale.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1 din prezenta decizie, denotă că instanța de judecată a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

De asemenea, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care aplicând prevederile art. 85 Cod penal prin cumul parțial al pedepsei stabilite și a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Edineț (sediul Dondușeni) din 18.02.2020, a aplicat în privința lui Nazare Alexandr pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța de recurs ordinar atrage atenția că instanța de apel s-a expus asupra instituției suspendării condiționate a executării penale indicând că „ (...)este inoportun de a aplica prevederile art. 90¹ Cod penal, întrucât la liberarea persoanei pentru executarea părții de pedeapsă suspendată, pentru a spori eficacitatea acestei măsuri pentru corijarea celui condamnat, instanța de judecată poate institui obligațiile prevăzute la art. 90 alin. (6) Cod penal. Însă, după cum s-a constatat, anterior Nazare Alexandr a neglijat atare obligațiuni, ceea ce denotă atitudinea sfidătoare a persoanei față de tentativele statului de a-l supune corijării într-un mod mai blând” (a se vedea pct. 4. din prezenta decizie).

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime argumentele instanței de apel, redate succint la pct. 4.1. al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului,

care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, în pct. 37 al Hotărârii a statuat că, dacă art. 6 § 1 din CEDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Nazare Alexandr XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 decembrie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico